

ADVIES Nr 05 / 2002 van 24 januari 2002.

O. Ref. : 10 / A / 2001 / 055 / 019

BETREFT : Overeenkomst inzake de oprichting van een kadaster van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in Wallonië.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid op artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Sociale Zaken en Gezondheid van het Waalse gewest d.d. 11 december 2001;

Gelet op het verslag van de voorzitter,

brengt op 24 januari 2002 volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

De Minister van Sociale Zaken en Gezondheid van de Waalse regering vraagt het advies van de Commissie met betrekking tot een overeenkomst inzake de oprichting van een kadaster van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in Wallonië. De Minister baseert zich hiervoor op het decreet van 4 april 1996 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in het Waalse gewest. Krachtens artikel 9 van dit decreet kan de Waalse regering slechts gegevens van epidemiologische aard meedelen aan andere organismen na het advies⁽¹⁾ van de Commissie te hebben ingewonnen.

Het advies heeft derhalve betrekking op de overeenkomst inzake de oprichting van een kadaster van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in Wallonië, afgesloten tussen het Waalse gewest en de "Ligue Wallonne de la Santé Mentale". Deze overeenkomst strekt ertoe ten behoeve van de Minister een instrument uit te werken dat hem in de eerste plaats de mogelijkheid biedt een overzicht te verkrijgen van de patiënten en van de activiteiten van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in Wallonië. Met het oog op de uitwerking van dit instrument bezorgt het Ministerie van Sociale Zaken en Gezondheid (hierna het Ministerie genoemd) aan de "Ligue Wallonne de la Santé Mentale" gegevens die betrekking hebben op:

- de patiënten;
- de activiteiten van de diensten;
- de geografische spreiding van de diensten, van hun patiënten en van hun activiteiten.

II. ONDERZOEK VAN DE OVEREENKOMST

1. Gegevens uitgewisseld in het kader van de oprichting van het kadaster

De Commissie wijst er allereerst op dat de lijst met categorieën van overgezonden gegevens vastgesteld in artikel 3 van de overeenkomst, niet volledig is en later kan worden aangevuld. Het advies van de Commissie kan uiteraard slechts betrekking hebben op elementen waarvan zij kennis heeft en haar beoordeling geldt alleen voor die elementen en niet voor eventuele latere toevoegingen.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de gegevens inzake de patiënten en die betreffende de diensten.

a) Gegevens inzake de patiënten

Zowel uit de brief met het verzoek om advies als uit de later verkregen inlichtingen blijkt dat de gegevens inzake de patiënten van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg anonieme gegevens van epidemiologische aard zijn en geen persoonsgegevens. In tegenstelling tot hetgeen in het bovenvermelde Waalse decreet van 4 april 1996 wordt gesuggereerd, is de Commissie evenwel niet bevoegd om zich uit te spreken over anonieme gegevensstromen waartoe gegevens van epidemiologische aard in beginsel behoren. Het onderzoek van de Commissie kan slechts betrekking hebben op het werkelijk anonieme karakter van de betrokken gegevens, te weten op de absolute onmogelijkheid personen aan de hand van de verstrekte gegevens opnieuw te identificeren. De gebruikte gegevens blijken werkelijk aan deze vereiste te beantwoorden aangezien zelfs de gegevens onder de rubriek «sociologische kenmerken» van zeer algemene aard zijn. De Commissie merkt evenwel op dat de toetsing van het anonieme karakter van de gegevens in elk geval reeds moet plaatsvinden voor de verzending waarin de overeenkomst voorziet, op het ogenblik dat de diensten voor geestelijke gezondheidszorg hun gegevens aan het Ministerie meedelen.

¹ En niet «een gunstig advies», zoals in de brief van de Minister staat.

b) Gegevens betreffende de diensten voor geestelijke gezondheidszorg

Uit de aan de Commissie verstrekte gegevens (per fax van 18 december 2001) blijkt dat de gegevens betreffende het personeel van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg zeer gedetailleerd zijn. Zo worden naast de klassieke identificatiegegevens onder meer de soort overeenkomst, de gepresteerde uren, de anciënniteit, onbetaald of ander verlof (zwangerschapsverlof, ...) vermeld. De Commissie heeft haar twijfels omtrent het nut van dergelijke nauwkeurige gegevens voor de uitwerking van een werkinstrument als het kadaster van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg. Indien het de bedoeling is met behulp van dit kadaster een momentopname te geven van de situatie van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg in Wallonië, en niet dit kadaster permanent bij te werken², zijn zelfs identificatiegegevens overbodig. Indien de Minister daarentegen een evolutief instrument wenst, is de Commissie van oordeel dat toch nog vragen kunnen worden gesteld bij het nut van bij voorbeeld nauwkeurige gegevens met betrekking tot de verloven.

De Commissie herinnert eraan dat de persoonsgegevens overeenkomstig artikel 4 van de wet van 8 december 1992 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna «wet van 1992» genoemd), toereikend, relevant en niet overmatig moeten zijn ten opzichte van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen. Zij beveelt dan ook aan in dit geval na te gaan, welke gegevens werkelijk noodzakelijk zijn en zich ervan te vergewissen dat alleen gegevens die aan dit criterium beantwoorden, aan het dienstverlenend bedrijf worden toegezonden en in de gegevensbank worden opgenomen.

2. Verplichtingen van de onderaannemer

Het dienstverlenend bedrijf ("Ligue Wallonne de la Santé mentale") moet worden beschouwd als een onderaannemer van het Ministerie aangezien het de gegevens verwerkt ten behoeve van het Ministerie. In artikel 16 van de wet van 1992 is een aantal voorwaarden bepaald voor de verwerking van gegevens door een onderaannemer. De Commissie wijst erop dat een van deze voorwaarden bestaat in het nemen van technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen die erop zijn gericht de bescherming van de gegevens te waarborgen. Zij herinnert eraan dat de verantwoordelijke van de verwerking (in dit geval het Ministerie), onder meer door te voorzien in contractuele bedingen ter zake, erop moet toezien dat zijn onderaannemer de passende veiligheidsmaatregelen in acht neemt.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie een gunstig advies uit op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de hierboven geformuleerde opmerkingen.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) D. GHEUDE,
adviseur

(get.) P. THOMAS.

² Zulks zou kunnen worden opgemaakt uit het werkschema en uit de beperkte personele middelen voor dit project, op grond waarvan een dergelijke gegevensbank moeilijk voortdurend kan worden bijgewerkt.